Uitgangspunten voor de inhoudelijke vertaling van het coalitieakkoord in de Begroting 2023

Deze uitvraag betreft de inhoudelijke vertaling van het coalitieakkoord naar de programmabladen van de Begroting 2023. Hieronder vind je de context, inhoudelijke aandachtspunten en planning.

Inhoudelijke verwerking coalitieakkoord loopt via P&C cyclus en bestaat uit drie onderdelen

- In het coalitieakkoord is opgenomen dat de realisatie van de afspraken uit het coalitieakkoord goed navolgbaar is door toegankelijke informatie over de realisatie van coalitieakkoorddoelen en bijbehorende activiteiten op te nemen in de Planning & Control producten.

- De Begroting 2023 is het eerste P&C product waarin deze afspraak gestalte krijgt. Het college kan daarin laten zien hoe het aan de slag gaat met de ambities uit het akkoord. Dit gebeurt op drie manieren:
    1. verwerken in de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen
    2. verwerken in de programmabladen
    3. zo mogelijk verwerken in de doelenboom (in bestaande doelen en activiteiten via aanpassing van de streefwaarden bij indicatoren of nieuwe activiteiten)

- Deze drie manieren van verwerking betreffen de inhoudelijke verwerking. Daarnaast wordt het coalitieakkoord ook financieel verwerkt. Deze instructie gaat dan ook over de inhoudelijke, niet de financiële, verwerking van het coalitieakkoord.

Deze instructie gaat over verwerking in de programmabladen, programmadirecteuren zijn verantwoordelijk

- Deze instructie geeft een toelichting op de inhoudelijke verwerking van het coalitieakkoord in de programmabladen van de Begroting 2023 (#2). Op de verwerking in de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen (#1) en in de doelenboom wordt hieronder kort ingegaan:
    - Verwerking in de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen: hier worden de belangrijkste (inhoudelijke en financiële) onderdelen uit het coalitieakkoord opgenomen. BMA en DMC zijn verantwoordelijk voor het opstellen van deze teksten.
    - Verwerking in de doelenboom: het coalitieakkoord zal vertaald worden naar de doelenboom. De precieze verwerking hiervan, inclusief het goed navolgbaar maken van de ambities, kan pas bepaald worden als de aangepaste doelenbomen zijn opgeleverd (deadline 15 juni 2022). Over de aanpassing van de totale doelenboom is al in 2021 een instructie gegeven, met aanvullingen in de nieuwsbrieven van de begroting.

- Voor de verwerking in de programmabladen zijn voor ieder programma de programmadirecteuren (en als afgeleide daarvan de programmacoördinatoren) verantwoordelijk. Voor de Begroting 2023 betekent dat het aanleveren van tekstblokken waarin wordt aangegeven hoe het college uitvoering geeft aan de coalitieakkoorddoelen, met de nadruk op acties t/m 2023. De nieuwe begrotingsstructuur is hierbij leidend. Zie verderop in deze instructie wat er precies verwacht wordt.

- Het coalitieakkoord is een omvangrijk stuk. Eén op één overnemen van alle ambities en afspraken uit het akkoord in de begroting is niet mogelijk en niet noodzakelijk. Dit betekent dat een selectie gemaakt moet worden en/of onderwerpen en afspraken uit het

coalitieakkoord gebundeld moeten worden in de teksten van de begroting en de volgende P&C producten.

- De eerste indruk over het coalitieakkoord die per programma is opgesteld, biedt al een goede basis. Echter, in veel gevallen zullen teksten uit die analyses verder ingekort moeten worden. Het benoemen van dilemma's en vragen zoals in dat stuk is gedaan, is niet aan de orde voor de teksten over het coalitieakkoord in begroting en volgende P&C producten.

- Het verzoek is om een tekst op te stellen van 1 of (maximaal) 2 alinea's. Hierin wordt, zoals hierboven aangegeven, aangegeven hoe het college uitvoering geeft aan de coalitieakkoorddoelen, met de nadruk op acties t/m 2023.
  Deze tekst zullen we aan het begin van ieder programma in een box opnemen in het programmablad in de begroting.

- De bestuurlijk afgestemde input per programma ontvangen we graag uiterlijk 1 augustus in de begrotingsinbox.

Verwerking in sjabloon programmabladen

De programmabladen bestaan uit een inleiding en programmaonderdelen. De verwerking van het coalitieakkoord komt zowel terug bij de inleiding als bij de programmaonderdelen.

De inleiding over het hele programma kent reeds vier onderdelen:

1. Samenvatting
2. Financiële tabel op programmaniveau
3. Investeringen
4. Horizontale thema's per programma

- **De vertaling van het coalitieakkoord op hoofdlijnen wordt hieraan toegevoegd als eerste onderdeel**

Per programmaonderdeel bestaat het programmablad reeds uit de volgende punten:

1. Samenvatting één zin programmaonderdeel
2. Specifieke beleidsdoelen
3. Financiële toelichting
4. Risico's en maatregelen
5. Beleidskaders

- **De vertaling van het coalitieakkoord in de belangrijkste acties voor 2023 wordt hieraan toegevoegd direct na de samenvatting**

In de volgende pagina's is het complete sjabloon voor de programmabladen opgenomen, met daaraan nu toegevoegd de onderdelen over het coalitieakkoord (geel gearceerd).

Per programma

Hoofdlijnen coalitieakkoord

Instructie: *Benoem hier in max twee alinea's wat de relevante hoofdpunten zijn uit het coalitieakkoord voor dit programma t/m 2023. Probeer dit op een hoger aggregatieniveau te doen dan de uitwerking per programmaonderdeel en voorkom herhaling van de teksten per programmaonderdeel.*

Benoem expliciet als er sprake is van substantiële wijzigingen van beleid/ambities ten opzichte van het vorige akkoord, en de introductie van (grote) nieuwe ambities.

Blijf dicht bij teksten van het coalitieakkoord en geef niet teveel duiding of eigen interpretaties.

Samenvatting x.x.1 [Naam programmaonderdeel]

Instructie: *Schrijf per programmaonderdeel een korte samenvatting. Geef in hoofdlijnen aan:*

- *wat het programmaonderdeel inhoudt (wat zijn de doelen en gebeurt er in de stad dankzij de activiteiten van dit programmaonderdeel?);*
- *welk beleid we uitvoeren en het effect dat dit heeft op de stad; en*
- *wat voor nieuw beleid wordt geïnitieerd in 2023.*

Let op: *in de samenvatting van het programmaonderdeel kan alleen informatie worden opgenomen die in de verdere toelichting van het programmaonderdeel terugkomt. Er kan dus geen nieuwe informatie in worden opgenomen.*

Samenvatting x.x.2 [Naam programmaonderdeel]

Samenvatting x.x.3 [Naam programmaonderdeel]

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	…	…	…	…	…
Lasten	…	…	…	…	…
waarvan apparaatslasten	…	…	…	…	…
Totaal Programma [ ]	…	…	…	…	…

Investeringen

Instructie: *Waar ligt de focus op in programma voor de investeringen in 2023? (Deze toelichting is uitgevraagd bij de portfolio coördinatoren). Wat zijn de drie grootste investeringen per programma in 2023? Licht deze kort toe.*

Thema's per programma

Instructie: *Schrijf per relevant thema in 2/3 bullets een korte samenvatting.*

Horizontale thema's:

- Digitale stad / informatie: hoe draagt programma X bij aan het beschermen van de digitale rechten van Amsterdammers of hoe draagt programma X bij aan betere resultaten voor Amsterdam via digitale middelen of informatie?

- Democratisering: hoe draagt programma X bij aan meer zeggenschap, eigenaarschap voor de Amsterdammers en participatie bij het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid?
- Duurzaamheid: hoe draagt programma X via de taken en activiteiten van dat programma bij aan duurzaamheid (bijvoorbeeld door energiebesparing in sporthallen, Amsterdammers meer gebruik van de fiets te laten maken etc.)?
- Kansengelijkheid: hoe draagt programma X via de taken en activiteiten van dat programma bij aan gelijke kansen voor iedereen (bijvoorbeeld door werk en onderwijs toegankelijk te maken voor alle Amsterdammers, door minder veilige buurten veiliger te maken etc.)
- Gebiedsgericht werken: hoe draagt programma X bij aan de manier van werken waarbij beleid en uitvoering nadrukkelijk van buiten naar binnen worden georganiseerd, in samenspraak met bewoners, bedrijven en gebruikers. Waarbij de opgave of vraag die zich in een stadsdeel/gebied voordoet, centraal wordt gesteld en de gemeente daaruit handelt.

Per programmaonderdeel

Samenvatting één zin programmaonderdeel

Instructie: *Benoem hier in één zin het maatschappelijk effect dat wordt beoogd in dit programmaonderdeel (bestaand beleid).*

Coalitieakkoord

Instructie: *Benoem hier in bullets wat de belangrijkste acties zijn uit het coalitieakkoord voor dit programmaonderdeel t/m 2023. Het gaat hier om een concreter niveau van ambities/afspraken dan in de inleiding. Voorkom dubbeling van teksten over het coalitieakkoord uit de inleiding.*

Blijf dicht bij teksten van het coalitieakkoord en geeft niet teveel duiding of eigen interpretaties.

Het belangrijkste is dat zichtbaar is wat de impact van het coalitieakkoord in 2023 is. Welke acties worden er in 2023 ondernomen voor realisatie van ambities uit het coalitieakkoord. Een vooruitblik naar 2024 en verder zal lastig zijn en in veel gevallen nog door het college uitgewerkt moeten worden.

Wat willen we bereiken (doelen) en wat gaan wij daarvoor doen (activiteiten)?

Doel 1

[Omschrijving doel, gelijk aan omschrijving in doelenboom]

Indicator doel	Peilwaarde (peiljaar)	Jaarverslag 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Prognose 2024-2026
1. [Indicator]					

Toelichting

Instructie: *Geef per doel een korte toelichting: benoem daarbij het doel en geef vervolgens aan wat we met dit doel willen bereiken.*

De toelichtingen presenteren we in verhaal vorm. Houd voor de omvang van dit onderdeel rekening met 1 alinea. Voorzie elke toelichting van een kopje met het nummer van de doel en de indicator.

Activiteit A

[Omschrijving activiteit, gelijk aan omschrijving in doelenboom]

Indicator activiteit	Peilwaarde (peiljaar)	Jaarverslag 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
1. [Indicator]				

Toelichting

Instructie: *Geef per activiteit een korte toelichting: benoem daarbij de activiteit en geef vervolgens aan wat we daarvoor gaan doen.*

De toelichtingen presenteren we in verhaal vorm. Houd voor de omvang van dit onderdeel rekening met 1 alinea. Voorzie elke toelichting van een kopje met het nummer van de activiteit en de indicator.

Welke verbonden partijen schakelen we daarvoor in?

Instructie: *Bespreek hier welke verbonden partijen worden ingezet om de beoogde effecten te bereiken.*

Naam verbonden partij
[…]

Financiële toelichting

(Bedragen x € miljoen)

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	…	…	…	…	…
Lasten	…	…	…	…	…
Onttrekking					
Toevoeging					
Saldo	…	…	…	…	…

De financiële toelichting wordt geschreven door financieel adviseurs in samenwerking met de lijn per organisatieonderdeel.

LET OP
Eerst tekst en de bedragen aan het eind tussen haakjes
Gebruik lager/hoger (dus niet onderuitputting, onderbesteed etc)
Gebruik altijd "baten" en niet "opbrengsten"; "lasten" en niet "kosten"
Gebruik een opsomming bij meerdere oorzaken (en begin met het hoogste bedrag)
Afwijkingen: leg uit WAAROM meer of minder!

Baten

De baten in dit programmaonderdeel zijn € xx,x miljoen. Deze baten bestaan uit

- …… (€ xx,x miljoen)
- Overige baten lichten we verder niet toe, omdat de afzonderlijke baten kleiner zijn dan € 0,2 miljoen. (alleen opnemen indien van toepassing)

Lasten

De lasten in dit programmaonderdeel zijn € xx,x miljoen. Deze lasten bestaan uit

- …… (€ xx,x miljoen)
- Overige lasten lichten we verder niet toe, omdat de afzonderlijke lasten kleiner zijn dan € 0,2 miljoen. (alleen opnemen indien van toepassing)

Risicobeheersing

Instructie: *Neem hier de beleidsrisico's op. In het programmablad zijn de beleidsdoelen opgenomen en de activiteiten benoemd die bijdragen aan de realisatie van de beleidsdoelen. Gebeurtenissen of omstandigheden waardoor beleidsdoelen niet of onvoldoende kunnen worden gerealiseerd binnen de begrotingsperiode zijn beleidsrisico's.*

Neem in elk programma een top 3 beleidsrisico's op. Zorg ervoor dat de beschreven beleidsrisico's kort en bondig zijn geformuleerd en in relatie staan tot het beleidsdoel. Beschrijf ook – kort en bondig - de maatregelen die worden getroffen om 1. het optreden van het risico te voorkomen 2. de gevolgschade te beperken.

Tip! Laat details weg als ze niet bijdragen tot begrip van het beleidsrisico en de maatregel.

Let op: zorg ervoor dat de aangegeven risico's en bijbehorende maatregelen ook met het label beleidsrisico in Naris staan.

Risico's	Maatregelen
Als gevolg van [...], bestaat de kans dat [...], waardoor [...]	[maatregel]
[...]	[...]
[...]	[...]

Beleidskaders

Instructie: *Bespreek hier welke beleidskaders invloed hebben op de beoogde ontwikkelingen. Licht verder toe waar het beleid zich op richt (doelen, afspraken, acties, enz.). Schrijf 1 à 2 zinnen per opsommingsteken.*

- [...]
- [...]